

عنوان مقاله:

ضوابط تعدی از مورد نص

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای فقهی و اصولی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سعید ضیایی فر - عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

خلاصه مقاله:

بی تردید نصوص کتاب و سنت به عنوان دو منبع مهم در استنباط احکام فقهی، بیشترین کاربرد را در استنباط احکام فقهی دارند. درباره نصوص روایی باید گفت برخی روایات با ویژگی هایی همراه هستند که فقیه را برای استنباط حکم بسیاری از وقایع با مشکل و محدودیت مواجه می سازند و بنابراین کاربرد کمتری در استنباط دارند. بنابر اشاره معصومان:، دامنه برخی روایات به موارد محدود یا مصادیق خارجی موردنیاز پرسش گر تحدید شده و ایشان در بسیاری از موارد، حکم همان مصداق یا مورد خاص را بیان کرده اند. به صورت نادر در قرآن کریم نیز حکم یک مصداق یا مورد محدود بیان شده است. نویسنده با تبیین انواع شیوه ها و ضوابط تعدی از مصداق خاص و مورد محدود که در آیات و روایات آمده، بر آن است که برخی از آنها به عنوان خاص معتبر هستند؛ مانند قیاس منصوص العله و قیاس اولویت، و برخی در صورتی که مفید قطع یا اطمینان باشند معتبر شمرده می شوند؛ مانند تنقیح مناط قطعی و استقرا، و برخی نیز خارج از این دو گونه هستند؛ مانند اتحاد طریق مسئلتین.

کلمات کلیدی:

تعدی، قیاس منصوص العله، قیاس اولویت، تنقیح مناط، عموم بدلیت، عموم مشابَهت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/877016>

